

הצעה למבנה המשמר הלאומי

מטרתנו של נייר עמדה זה היא לשרטט, בקווים כלליים, מבנה של משמר לאומי אל מול צרכי השעה בישראל.

נתוני כ"א בהצעתנו הם בבחינת "סדרי גודל" להמחשה בלבד, ויש לדייק אותם בעבודת מטה, תחומה בזמן, אל מול למידה מדויקת של המשימות והאיזונים בגזרות השונות, המתוארות פה באופן כללי.

יובהר - כותב שורות אלו אינו מומחה לענייני ביטחון, הנייר נכתב מיתוך דאגה עצומה למדינה, לאחר למידה של הנושא, שיחות עם אנשי מקצוע, קריאה של חומרים ושקלול כל הנתונים לתובנות.

תרחיש הייחוס:

בשגרה:

- פשיעה לאומנית ופלילית במגזר הערבי, פוגעת אנושות בביטחון האישי של אזרחי ישראל, מביאה לגזל אדמות המדינה, מאיימת על החקלאות, פוגעת קשות ביכולות לקיים עסקים, כלומר בכלכלה. קיים סיכון ממשי להשתלטות גורמים פליליים על השלטון המקומי. אזורים אקס-טריטוריאליים נוצרים בישראל.
- ללא יכולות מתאימות, "התקוממויות נקודתיות" עלולה להסלים לאירוע לאומי.
- מליציות העבריינים מתחמשות וצוברות הון עתק, מה שעלול להפוך אותן, בשעת לחימה רב זירתית, לראשונה מקום המדינה, לאיום ביטחוני מאורגן בתוך גבולות ישראל.

בחירום ביטחוני:

לחימה רב זירתית הכוללת מרד מזויין של חלקים משמעותיים מערביי ישראל, חסימת צירים וניתוק ישובים יהודיים מבודדים. מהומות בערים המערבות וניסיונות חבלה בתשתיות לאומיות אזרחיות.

בחזית הצפון לחימה הכוללת פשיטות על ישובים צמודי גדר, ביו"ש ניסיונות פשיטה מאורגנים של מחבלי תנזים, חמאס וגא"פ על ישובים יהודיים

בחירום אזרחי:

אירוע ענק ופתאומי, המחייב פינוי אזרחים זמני מאזור האסון, בסדר גודל של כרבע מיליון איש.

משימות המשמר הלאומי כנגזת תרחיש הייחוס:

- משימה עיקרית – פעילות התקפית לסיכול "חזית ערביי ישראל" בשגרה ובחירום
- הגנה על ישובים בזמן חירום, בדגש על ישובים על הגבול, יו"ש וערים מעורבות
- תגבור מאסיבי של תחנות משטרה בחירום, בכל הארץ, לטובת המשימות השוטפות שלהן
- חיסול ארגוני הפשיעה והשבת שלטון החוק לאזורים אקס-טריטוריאליים בתוך ישראל.
- כוח התערבות מהיר למשימות אזרחיות למקרה של אסונות לאומיים

כפיפות המשמר הלאומי:

למשטרה, כאשר כוחות מג"ב נכנסים תחת מפקדה חדשה של משמר הלאומי בפיקוד ניצב. הנימוקים:

- סמכות של שוטרים מול אזרחים
- כוח היודע לפעול בסינרגיה מלאה עם משטרת ישראל
- התמחות וניסיון בהפרות סדר במתארים שונים בתוך ישראל
- יחידות מיוחדות מעולות במגוון גדול של התמחויות
- עתודה משמעותית במילואים של משרתי מג"ב בסדיר ופורשי משטרת ישראל שניתן לארגן מיידית במסגרות מילואים.
- מהירות הקמה נוכח דחיפות – כל התשתית כבר קיימת במג"ב, בכלל זה המשפטית והמקצועית.

לצד כוחות הקיימים של מג"ב מוצע להקים עוד 5 מסגרות במשמר הלאומי, לפי ייעוד, כל מסגרת בפיקוד תנ"צ:

1. בקבע - ממפקדת על למשמר לאומי וכוח גדול, חדש ומתמחה, של מג"ב:

כוח לוחם חדש בקבע:

- 6,000 לוחמי מג"ב נוספים, כולם בקבע, כוח שייעודו העיקרי התמודדות עם פשיעה לאומנית ופלילית בקרב ערביי ישראל, איסוף הנשק הלא חוקי, והובלת פעילות אכיפה נגד בנייה לא חוקי. זהו כוח התקפי! מטרת העל: נטרול מראש של "חזית ערביי ישראל" בעימות רב זרתי, חיסול הפשע המאורגן בכלל זה דמי חסות, וחסימה הרמטית של קו התפר לחדירת שב"חים, גניבות והברחות. פרופיל מגויסיים: חיילים וקציני מג"ב, מייד בתום השירות הסדיר, למסלול אטרקטיבי כלכלית הכולל תמריצים של מימון לימודים ואופק לקריירה במג"ב. לחלופין יוצאי חטיבות חי"ר שיעברו הכשרת שיטור מיוחדת.

הכוח הלוחם בקבע יאורגן ב 6 מסגרות לחימה ממוכנות ואזוריות, כאשר כל מסגרת תקבל בחירום תגבורת של חטיבת מג"ב במילואים [סעיף 2]:

- (1) מזרח ירושלים
- (2) נגב
- (3) גליל – כוח שיטור חטיבתי של מג"ב, עם יחידת לוט"ר מובחרת וממוכנת בסד"כ גדודי, להתערבות מהירה להגנת ישובים צמודי גדר עם לבנון.
- (4) ערים מעורבות
- (5) קו התפר
- (6) ישובים ערבים במרכז ובשפלה [כפר קסם, טייבה, טירה, בקעה, ואדי ערה]

כוח מפקדה ומטה בקבע הכולל כמה מאות בודדות של תקנים במערכים הבאים:

- א. פיקוד על הכוח הלוחם בקבע
- ב. שלד של מסגרת פיקודית ולוגיסטית לכוחות המילואים
- ג. מרכז הדרכה ואימון
- ד. ניהול "בור" פיקוד ושליטה בשגרה וחירום של המשטרה ומג"ב, הכולל נציגי צה"ל מל"ל, מד"א, כיבוי אש, שב"ס ושב"כ
- ה. גוף מודיעין ייעודי, למחקר והערכה, שתפקידו לבצע מעקב וניטור מודיעיני רציף על מימוש יעדי הפעילות ויעילות המשמר הלאומי, מחקר מודיעיני על הפשיעה בקרב ערביי ישראל, הסתה לאומנית, צבירת נשק לא חוקי, מגמות של בדלנות ודיווח שוטף לשר המומנה והקבינט.
- ו. מפקדה מצומצמת של לחטיבת מילואים לחילוץ ואסון אזרחי [סעיף 5]

2. אוגדת מילואים מובחרת וממוכנת במג"ב תחת המשמר הלאומי

פרופיל המשרתים:

האוגדה מבוססת על יוצאי מג"ב בסדיר ושוטרים שפרשו מהמשטרה ויש לה ניסיון ואמצעים לדיכוי הפרות סדר קשות, לש"ב, בדגש על פעילות התקפית בתוך הישובים הערבים. גודל הכוח: כוח מילואים בן 15,000 לוחמים המורכב מ 6 חטיבות מילואים, כאשר לכל חטיבה ממוכנת התמחות במרחב אחר.

- כל אחת מששת חטיבות המילואים תתגבר כל אחד מששת המרחבים של כוחות הקבע של המשמר הלאומי, ותצטרף למעשה תחת פיקוד המסגרת הסדירה בחירום.
  - כל חטיבה תכלול פלוגה מובחרת המתמחה בלוט"ר, חילוץ בני ערובה ויכולת סיעורב.
  - לכל חטיבה תהיה יכולת חוזי עצמאית לטובת שו"ב.
  - מוצע להקים, תחת פיקוד האוגדה, גדוד מילואים מיוחד עם התמחות בדיכוי התפרעויות בבתי כלא בהם כלואים מחבלים.
  - **המלצה דחופה לוועדה – לקבל מיידית נתונים מצה"ל והמשטרה, כמה לוחמים משוחררים ממג"ב ושוטרים שפרשו מהמשטרה יש מתחת לגיל 38 לעניין גיוס מידי.**
  - המלצה להחלטת קבינט הקובעת מסגרת תקציבית שנתית משוריינת, של לפחות 21 ימי מילואים בשנה לכל איש מילואים כדי לוודא כשירות.
  - ימ"י המילואים ינוצלו הן להכשרה ואימון, והן למשימות מבצעיות שיוכנו מראש ויחייבו תגבור כוחות חריג, כדוגמת פשיטות גדולות מאוד על בסיס מודיעין שיאסף מראש.
  - SLA של 24 שעות מקריאה למוכנות מבצעית של האוגדה.
- משימת העל: דיכוי מהיר של מהומות באמצעות הטלה מהירה של מאסה גדולה של לוחמים מיומנים המכירים היטב את הגזרה והמשימות.

בהקשר של אוגדת הלחימה במילואים, ראוי להזכיר מאמרם של האלוף אהרון חלויה וסרן גל פינקל שפורסם במרכז דודו, מייד לאחר "שומר חומות", עם הצעה להקים אוגדת מילואים במבנה דומה: <https://www.idf.il/42674> כמו כן, ממשלת בנט כבר קיבלה ב 2022 החלטה על ארגון פלוגות מג"ב בחטיבה שתגדל במהלך רב שנתי לאוגדה עם סד"כ קטן משמעותית מהמוצע כאן [3 חטיבות במקום 6].

3. כוח מילואים ארצי של משמר לאומי לתגבור תחנות משטרה בכל הארץ

פרופיל חיילי המילואים בכוח: סיימו שירות קרבי בצבא [רובאי 03 ומעלה] ונפלטו משירות מילואים פעיל. ייעוד עיקרי – תגבור תחנות משטרה לטובת מענה במצבי חירום ביטחוני ואזרחי במרחב האחריות של התחנה. החיילים בכוח ישרתו בתחנת המשטרה המקום מגורם. עם זאת לכוח תהיה מפקדה ארצית מיוחדת שתפקידה גיוס, הכשרה ולוגיסטיקה, אך הפיקוד על הכוחות בשטח יהיה של מפקד תחנת המשטרה המקומי.

החייילים יבצעו אימון הקמה והדרכה של כמה שבועות, ואימון שנתי של שבוע אחת לשנה כאשר הם מוכשרים לתגבר את התחנה במקום מגוריהם, על כל משימותיה בחירום, בדומה למתנדבי המשמר האזרחי. המפקדה הארצית של המשמר הלאומי תעריך בעבודת מטה משותפת עם המשטרה הכחולה מה צריך להיות גודלו של כוח המילואים בכל יישוב מול האתגרים המקומיים, לטובת תגבור מהיר של תחנת המשטרה המקומית בכל סוג של מצב חירום, והשתלבות מלאה בעבודת התחנה. הייתרון: תושבים מקומיים המכירים אינטימית את היישוב והקהילה, ויכולים להתייבב תוך שעות ספורות מקריאה, על מדים בתחנת המשטרה ביישוב שלהם. לטובת גיוס מהיר, מוצע לשלל החייילים יסופקו מראש לביתם מדים ואקדח משטרתי שיוכלו להסתובב איתו גם בשגרה, לטובת תגובה מהירה לפח"ע.

4. כוח מילואים ארצי של המשמר הלאומי להגנה פנימית על יישובי ספר/יישובים מבודדים מפני פלישה של אויב חיצוני

צוות משולב למפקדת המשמר הלאומי וצה"ל, יבצעו הערכה מהירה מה היקף האיום על כל אחד מהיישובים שעל גבולות המדינה, ביו"ש ויישובים שעלולים להיות מבודדים [דוגמת מי עמי בואדי ערה] בזמן לחימה. בהתאם להיקף האיום, יקבע בכל יישוב סדר הכוח והציוד שיוקצה לו, שיוצב מראש בתוך היישוב. תפקידו של כוח ההגנה היישובי הוא לנהל קרב בלימה מול ניסיונות כיבוש עם פרוץ לחימה עד הגעת כוחות הצבא לגזרה, ולתת מענה מידי לאירוע פח"ע. אירוע חירום מחייב יכולת גיוס והתחמשות מיידית של כוח ההגנה היישובי. הלוחמים יהיו אזרחים תושבי היישוב, בעלי הכשרה קרבית, לבתיהם ינופקו מדים ורובים, הם יהיו כפופים לרבש"צ ביישוב, שבעצמו יהיה כפוף למפקדה הראשית של המשמר הלאומי. באחריות כוח זה תהיה גם הגנה על מתקנים אזרחיים ואסטרטגיים במרחב תחנת המשטרה האזורית.

5. חטיבה "אזרחית" לפריסה מהירה, במשימות חילוץ, הצלה, רפואה ופינוי

הכוח מיועד להתערבות מהירה במצבי אסון לאומי, ואמור לגשר על פערי הזמן שבין תגובה של ארגוני ההצלה ה"סדירים" בשעות הראשונות, לבין התארגנות מדינית מורכבת שיכולה לקחת גם שבוע ואף יותר. יש לסנכרן יכולות אלו מול מה שנבנה לאורך שנים בפיקוד העורף ואינני מכיר, תוך החלטה איפה, ארגונית, "למקום" כוח זה. לחטיבה האזרחית יהיו מיומנויות מגוונות:

- תגבור מידי של כוחות כיבוי האש בחילוץ והצלה לכודים תחת הריסות
- יכולת פריסה מיידית של בית חולים שדה
- יכולת שינוע מיידית של עשרות אלפי אנשים באוטובוסים מאזור אסון
- יכולת להקים עיר אוהלים ולתחזק אותה
- יכולת קליטה של רבבות אנשים על פי תוכנית שתוכן מראש
- יכולת הובלה ואספקה של מזון ושתיה לשבוע ל רבע מיליון מפונים
- מערך סיוע נפשי למענה מידי
- יכולת קיום עצמית ללא תלות בתשתיות המדינה או כל צד שלישי [שעלול להיות לא זמין בחירום] ל 14 יום, בכלל זה חשמל, מים, תובלה ותקשורת.
- יכולת פריסה מהירה בשטח תוך 18 שעות מקריאה.

המלצה ליישום מידי:

השלמת ההקמה של אוגדת המילואים של מג"ב בחירום. יש כבר החלטת ממשלה, ו"חזית ערביי ישראל" בלחימה רב זירתית, זה איום ייחוס שיכול להתפתח מהר מאוד. יש להוציא רשימה של כל מיל שלחם במג"ב וסדיר או נפלט מהמשטרה, ולשלוח צוויים לאימון הקמה. יש לקבוע שלאוגדה תהיה יכולת מבצעית בסיסית תוך 90 יום מרגע ההחלטה.

בעמוד הבא: נספח המתייחס לבדיקת היתכנות לקבלת MRAP בחינם עבור המשמר הלאומי ממלאי צבא ארה"ב, על בסיס תקדימים.

בכבוד רב

צחי לוי

נספח - MRAP ממלאי הצבא ארה"ב להקמת למשמר הלאומי

ארה"ב ייצרה מעל 27,000 נגמ"שי MRAP המבוססים על שלדת משאיות, לצורך הגנה על חיילים ושיירות אספקה באפגניסטן ועירק. רוב הכלים יוצרו בין השנים 2007 ל 2012. לפי הויקיפדיה באנגלית, לאחר הנסיגה האמריקאית נותרו כ 12,000 כלים כאלו במחסני צבא ארה"ב ללא שימוש.

המשמר הלאומי הישראלי, יזדקק לאלפי כלים ממוגנים בטווח הזמן המייד. בנוסף להוצאה התקציבית המשמעותית [כמיליון ₪ ל"פנתר" או ל"טיגריס"], אין בישראל כושר ייצור לכמות כזו של כלים בפרק זמן הנדרש. קבלת MRAP מהאמריקאים, זה פתרון מייד וחינמי.

המצרים קיבלו 762 כלים כאלו בחינם מארה"ב, בנוסף לסיוע הרגיל, ב 2016. מדוע ישראל מוותרת על האפשרות דומה? הוכחה נוספת להתאמת ה MRAP למשימות המשמר הלאומי ניתן לראות בהסבה המוצלחת שעברו כלים אלו בארה"ב לשירות המשטרה המקומית.

בכל נגמ"ש MRAP עמדת מקלע כבד 0.5 (יש דגמים ספורים עם תותח 30מ"מ) ויכולת נשיאה של 10-11 חיילים באופן מרווח וממוזג, פריקה כפולה מדלת אחורית וקדמית, מיגון רצפה בצורת V נגד מטעני צד, נק"ל ומקלעים. אין פירוט גלוי ורשמי של רמת המיגון, אולם הכלים עמדו במבחנים הקשים ביותר באפגניסטן ועירק והצילו חיים של אלפי חיילים אמריקאים. משקלם כ 16-22 טון, בדומה לנגמ"ש ה"סטרייקר", והם משמשים גם כאמבולנסים, קשר, הובלת תחמושת ואספקה.

יתרונות ה MRAP:

1. אספקה מיידית אל מול צורך דחוף
2. מיגון מתאים
3. תחזוקה זולה - חלפים בדולר סיוע
4. חיסכון בעלות ייצור כלים בארץ – כמיליון ₪ ליחידה.
5. הסבה מוצלחת ומוכחת בארה"ב למשטרה המקומית
6. מגוון דגמים, 5 עד 11 חיילים.
7. יכולת מוכחת בלחימה בסביבה עירונית
8. מיגון מעולה נגד מטעני צד שהציל אלפי חיילים אמריקאים בעירק ואפגניסטן בשילוב מיגון נגד נק"ל

מה ישראל צריכה לעשות?

משלחת הרכש של ישראל לארה"ב צריכה לבצע בדיקה דחופה, כמה כלים כאלו זמינים יש במלאי, מה מצב האחזקה שלהם, ולהביא כמה עשרות כלים כאלו לארץ לבדיקת התאמה.

יודגש – לא ברור כמה כלים נותרו במלאי צבא ארה"ב ומה מצבם, אולם לאור תקדימים רבים של אספקת כלים כאלו מארה"ב לכל העולם ללא עלות, בדגש על המערכה באוקראינה. ראוי לבצע בדיקה היתכנות דחופה.

בהנחה שהבדיקות יראו התאמה, יש להביא אלפי כלים כאלו לארץ, בחינם, ממלאי הצבא האמריקאי, כפי שנעשה בעבר לאחר מלחמת יום הכיפורים. לא ניתן להקים משמר לאומי ללא הצטיידות באלפי כלים כאלו, כאשר רכש מקומי עולה כמיליון ₪ ליחידה, וייצור כמות גדולה עורך שנים רבות מאוד, בזמן שהדחיפות להקמת המשמר הלאומי גבוהה מאוד.

מומלץ לפרוס כלים אלו בשגרה, בתחנות משטרה בכל הארץ, בדגש על ישובי ספר ויו"ש, כדי להקל על פריסה והתחמשת מלאה של יחידות המילואים של המשמר הלאומי.

סימוכין ומקורות:

1. הודעת שגרירות ארה"ב בקהיר על המתנה האמריקאית למצרים <https://eg.usembassy.gov/u-s-delivers-armored-mrap-vehicles-egyptian-military/>
2. שימוש ב MRAP ע"י משטרת טקסס <https://www.military.com/daily-news/2021/06/25/texas-police-department-deploys-military-surplus-mrap-barricaded-shooter-crisis.html>
3. מידע מפורט מהויקיפדיה על תכנית ה MRAP <https://en.wikipedia.org/wiki/MRAP>
4. וידאו: MRAP בשימוש משטרת קליפורניה <https://www.youtube.com/watch?v=mSemzwEV0XM>
5. וידאו: הסבת MRAP במשטרת ארה"ב <https://www.youtube.com/watch?v=CfeX6cZevEw&t=1224s>
6. וידאו: עדויות של חיילים אמריקאים ש MRAP הציל <https://www.youtube.com/watch?v=CWgN5Esy7WU>
7. וידאו: דגם MATV של אושקוש בעל רמת עבירות גבוהה מאוד <https://www.youtube.com/watch?v=bEKI1jPwwsU>